

NEFORMÁLNE MO(NU)MENTY

VÝSTAVA SITE SPECIFIC INTERVENCIÍ
ŠTUDENTOV A PEDAGÓGOV
VŠVU V RÁMCI PROJEKTU
JANTÁROVÁ CESTA V PETRŽALKE

VERNISÁŽ: 4. 9. 2020 17-30

TRVANIE VÝSTAVY: 21. 8. - 17. 11. 2020

MIESTO: PARK MEDZI KOSTOLOM
SVÄTEJ RODINY A KAUF LANDOM

SPRIEVODNÉ DISKUSIE:

4. 9. 2020 18-00
UMENIE NA SÍDLISKU

17. 9. 2020 18-00
MESTO BEZ CENTRA

2. 10. 2020 18-00
JUST ARCHITECTURE

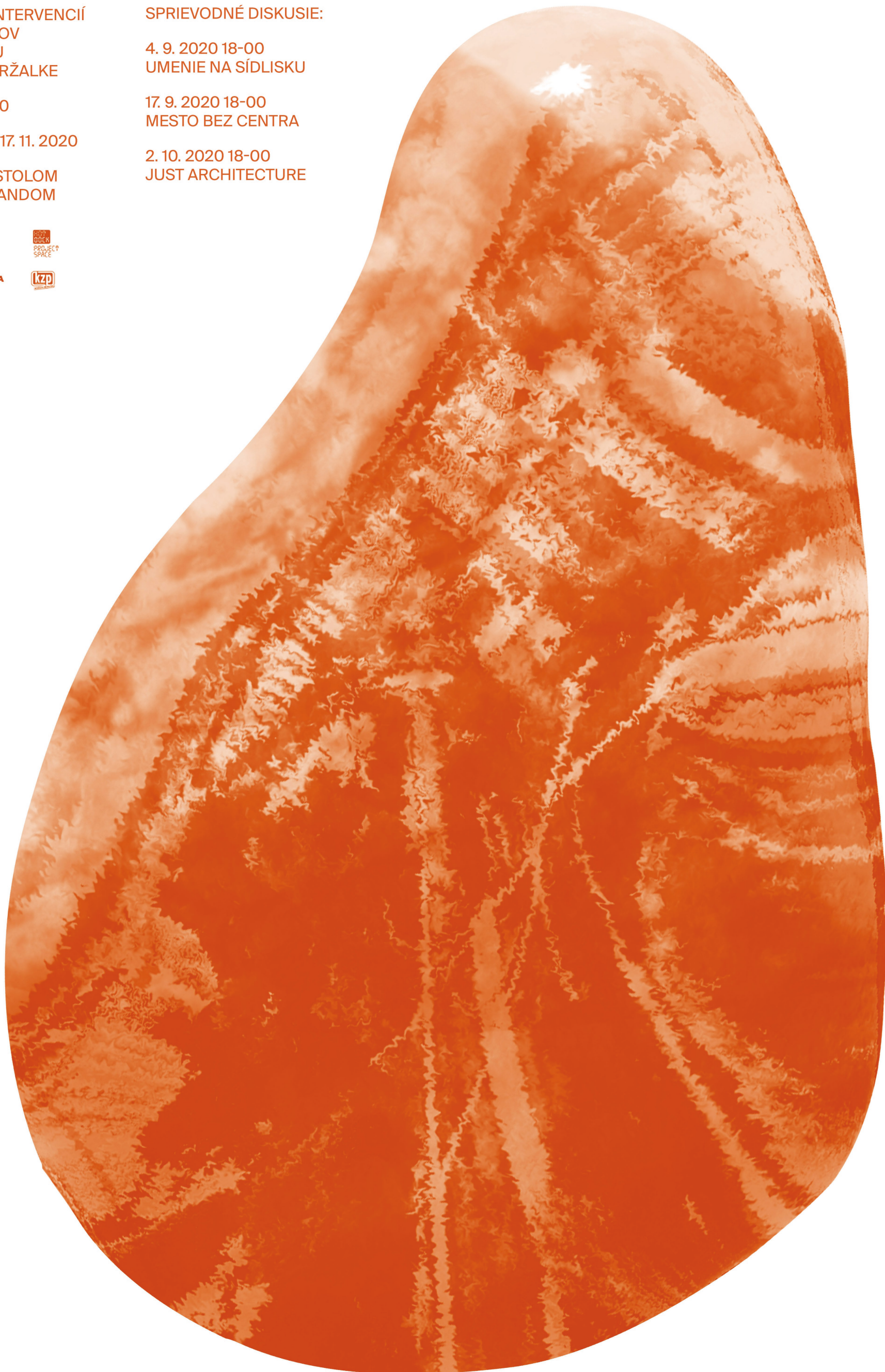
u. fond
na podporu
umenia

BRATISLAVA

NAD PODUJATÍM PREVZAL ZÁŠTITU MATÚŠ VALLO,
PRIMÁTOR HLAVNEHO MESTA SR BRATISLAVY

Idea výstavy vznikla počas letného semestra na VŠVU v rámci medziodborového projektu Jantárová cesta. V paralele k prastarej obchodnej ceste spájajúcej severnú a južnú Európu, ku ktorej odkazuje aj názov nedokončenej centrálnej komunikačnej osi Petržalky, Jantárovej cesty, chceme oživiť spoluprácu na rôznych úrovniach. V medziodborovom rámci medzi pedagógmi a študentami architektúry, sochárstva, maliarstva či intermédií, v inštitucionálnom rámci medzi vysokou školou, mestskou samosprávou a miestnymi organizáciami, v participatívnom rámci potom medzi odbornou a laickou verejnosťou. Výsledkom je spoločná výstava troch diel pozdĺž Chorvátskeho ramena. Na jednej strane reagujú na dané situácie v parku v súvislosti s plánovanou električkovou traťou (pozdĺž jej trasy rozptýlené betónové reliqty z výstavby sídliska, skratky a cestičky, ktoré trať pretne, či rôzne typy pôsobiacich síl, formy imaginárnych križovatiek, nástupíšť, zastávok či terminálov), kým na druhej strane formujú metódy, ktoré každému projektu dovoľujú pracovať s rovnakými pravidlami založenými na danej situácii, avšak s potenciálom iného výsledku na inom mieste.

1 - Desire Lines 48.1137764N / 17.1072506E

Projekt sa zamýšľa nad geometriou a premenlivosťou petržalských skratiek, skúma, aké faktory ich menia a ovplyvňujú, či ako sa vychodené cesty a križovatky prispôbujú zmenám v okolí. Iniciačný moment predstavuje výstavba električkovej trate, ktorá má mnohé takéto cesty pretnúť, a tým znemožniť ich ďalšie fungovanie a vetvenie. Cieľom bolo vytvoriť topologický systém zmien, ktorý cesty prispôbuje trati, ňaťahuje ich do nových súvislostí a odbočiek tak, že v podstate nemiznú, ale dokážu sa transformovať do stále nových a nových povrchov a záhybov. Výsledná intervencia je odliatkom - negatívom reálnej situácie jednej z „križovatiek“ premiestneným do nového kontextu. Premennivé sa tu stáva stálym, dočasné trvalým, neplánované zámerným.

2 - Míľniky 48.1145169N / 17.1075369E

Priestorové rozloženie betónových blokov v krajine Petržalky ukazuje rez v jej histórii. Hľadaním odpovedí na otázky čo to je?, či prečo je to tu?, sme sa dostali k počiatku Petržalky, ako ju poznáme dnes, k výstavbe panelového sídliska. Z archeologického hľadiska môžeme hovoriť o artefaktoch, ktoré prešli procesom archeologizácie, čiže vyradením zo živej kultúry cez stratu pôvodného významu. Tieto petržalské betónové reliqty na seba upozorňujú stratou kontextu k súčasnosti. Nevylučuje to však nachádzanie nových kontextov následným ďalším využitím pri prenose na nové miesto, kde sa „stratený“ artefakt stáva živou súčasťou verejného priestoru. Pozbierané betónové elementy z bájenej a zabudnutej krajiny Petržalky znova vplávali na povrch ako nová vrstva oscilujúca medzi definíciami starého a nového. Výsledná kompozícia vytvára na betónovej platforme, rovnako pozabudnutej ako betónové elementy samotné, silové pole odvodené z vlastností jednotlivých prvkov a hľadanie ich vzájomných vzťahov.

3 - Terminál: 48.1128453N / 17.1084225E

Terminál je miesto, kde sa krížia smery a cesty, no zároveň je obklopené výraznými solitérmi, ako sú Kostol Sv. rodiny, Kaufland ako korporátny pohrobok veľkých plánov frekventovanej centrálnej osi a v neposlednom rade bloky panelových domov. A práve týmto miestom má prechádzať jeden z mostov budúcej električkovej trate. Pešie spojenie oboch brehov Chorvátskeho ramena sa touto situáciou výrazne skomplikuje, nová hmota zásadne zmení charakter a používanie lokality. Ľahká konštrukcia Terminálu naznačuje budúcu prekážku, je akýmsi odtlačkom budúcich síl, polí a gradientov, kým jej pohyb zase odkazuje na nový typ dynamiky a rýchlosti, ktorý s traťou zákonite prichádza. Mobilný objekt - schody - tak zviditeľňuje a naznačuje budúcu zmenu, no zároveň sa z nej nesnaží obyvateľov vyčleňovať, ale prizýva ich do diskusie. Alebo umožňuje len tak spočinúť pri vode Chorvátskeho ramena.

NEFORMÁLNE MO(NU)MENTY

PEDAGÓGOVIA:

František Demeter (Maliarstvo; 1, 2, 3), Jakub Kopec (Arch. tvorba; 1, 2, 3), Danica Pišteková (Arch. tvorba; 1, 2, 3), Juraj Rattaj (Socha, objekt, inštalácia; 1, 2, 3)

ŠTUDENTI:

Paulína Gajerová (Maliarstvo; 1), Adam Priecel (Maliarstvo; 1), Simona Plachá (Arch. tvorba; 1), Karin Brániková (Arch. tvorba; 2), Jakub Čulák (Socha, objekt, inštalácia; 2), Saša Smolková (Socha, objekt, inštalácia; 2), Simona Svitková (Úžitkové umenie; 2), Michal Golák (Socha, objekt, inštalácia; 3), Michaela Kacsiová (Socha, objekt, inštalácia; 3), Sophie Magnin (Arch. tvorba; 3), Vanesa Rybárová (Arch. tvorba; 3), Ema Hesterová (Teória a dejiny umenia; 1, 2, 3); Jozef Pilát (Intermédiá; 1, 2, 3)

REALIZÁCIA:

Black Dog (1), Pathfinders Trucks s.r.o. (2), Dionýz Troskó (3), Marcel Mališ (3), Lujza Stopková (3), Šimon Parec (3) a ďalší

PROJEKT PODPORILI:

Fond na podporu umenia, Nadácia mesta Bratislavy

PARTNERI:

Vysoká školaýtvarných umení, Mestská časť Bratislava - Petržalka, Kultúrne zariadenia Petržalky, HotDock project space

Nad podujatím prevzal záštitu Matúš Vallo, primátor hlavného mesta SR Bratislavy.